

Bu Proje, Avrupa Birliği, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Konseyi tarafından birlikte finanse edilmektedir.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

VERGİ DAVALARI İLE İLGİLİ

SIKÇA
SORULAN
SORULAR

İDARİ YARGININ ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI VE DANIŞTAYIN KURUMSAL KAPASİTESİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ

Bu Proje, Avrupa Birliği, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Konseyi tarafından birlikte finanse edilmektedir.

VERGİ DAVALARI İLE İLGİLİ SIKÇA SORULAN SORULAR

Vergi Davaları ve Vergi Yargılaması Rehber El Kitapları

İstanbul 15. Vergi Mahkemesi Başkanı
Yasin Çetin

**İDARİ YARGININ ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI VE
DANIŞTAYIN KURUMSAL KAPASİTESİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ**

Vergi Davaları ile İlgili Sıkça Sorulan Sorular Kitabı, İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Ortak Projesi kapsamında Türkçe olarak hazırlanmıştır. Proje Avrupa Birliği, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Konseyi tarafından ortak finanse edilmekte ve Avrupa Konseyi (AK) tarafından yürütülmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Projenin nihai faydalanıcısıdır. Bu Projenin sözleşme makamı Merkezi Finans ve İhale Birimidir.

Bu kitabın orijinali Türkçe olarak İstanbul 15. Vergi Mahkemesi Başkanı Sayın Yasin Çetin tarafından hazırlanmış olup, İstanbul 2. Vergi Dava Dairesi üyesi Sayın Ziya Erdoğan ve Prof. Dr. Sn. Selami Demirkol katkı sunmuşlardır.

Bu yayının Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla, yazarların sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

İçeriğinde yer alanların sorumluluğu yalnızca yazarlara aittir ve her zaman Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi veya Türkiye Cumhuriyeti'nin görüşlerini yansıtmayabilir.

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, İletişim Müdürlüğünden (F-67075 Strasbourg Cedex ya da publishing@coe.int) önceden yazılı izin alınmaksızın çevrilemez, fotokopi, kayıt ya da herhangi bir bilgi depolama ya da geri erişim sistemi dâhil olmak üzere, elektronik (CD-Rom, internet, vb.) ya da mekanik olarak, herhangi bir biçimde ya da araçla çoğaltılamaz ya da iletilemez.

Avrupa Konseyi, Eylül 2022 Türkçe baskısı. Şartlar altında Avrupa Birliği'ne lisans verilmiştir.

Kapak tasarımı ve sayfa düzeni: Ceket Medya
© Avrupa Konseyi, Eylül 2022
Basım yeri: AFŞAR MEDYA MATBAACILIK SAN. TİC. A.Ş.
Ostim Osb Mah. 1424. Sk. Ostim Mega Center 8/2
Yenimahalle / Ankara
Tel: 0312 394 39 22

Bu Proje, Avrupa Birliği, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Konseyi tarafından birlikte finanse edilmektedir.

VERGİ DAVALARI İLE İLGİLİ SIKÇA SORULAN SORULAR

Vergi Davaları ve Vergi Yargılaması Rehber El Kitapları

İstanbul 15. Vergi Mahkemesi Başkanı
Yasin Çetin

**İDARİ YARGININ ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI VE
DANIŞTAYIN KURUMSAL KAPASİTESİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ**

Bu **Vergi Davaları ile İlgili Sıkça Sorulan Sorular**, İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Ortak Projesi kapsamında Türkçe olarak hazırlanmıştır.

Vergi Davaları ve Vergi Yargılaması Rehber El Kitapları

Vergi Davaları ve Vergi Yargılaması Rehber El Kitabı

Yasin Çetin / İstanbul 15. Vergi Mahkemesi Başkanı
Ziya Erdoğan / İstanbul 2. Vergi Dava Dairesi Üyesi

Vergi Davaları ile İlgili Sıkça Sorulan Sorular

Yasin Çetin / İstanbul 15. Vergi Mahkemesi Başkanı

Vergi Davaları – Dilekçe Örnekleri

Abidin Şahin / BIM 2. Vergi Dava Dairesi Başkanı

Çalışma Grubu Üyeleri

Abidin Şahin / BIM 2. Vergi Dava Dairesi Başkanı
Ahmet Çimen / Ankara 1. Vergi Mahkemesi Başkanı
Ahmet Derin / Ankara 5. Vergi Mahkemesi Başkanı
Atanur Erol / İstanbul 7. Vergi Mahkemesi Başkanı
Yasin Çetin / İstanbul 15. Vergi Mahkemesi Başkanı

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü (Proje Ekibi)

Metin Engin / Daire Başkanı, Adalet Bakanlığı HİGM
Ekrem Gökçe / Tetkik Hâkimi, Adalet Bakanlığı HİGM
Abdulkadir Tutar / Tetkik Hâkimi, Adalet Bakanlığı HİGM
Ahmet Emre Dilekcan / Tetkik Hâkimi, Adalet Bakanlığı HİGM
Selahattin Sotar / Büro Amiri, Adalet Bakanlığı HİGM
Hanife Şenol / Proje Büro Memuru, Adalet Bakanlığı HİGM
Nezafet Adanur / Proje Büro Memuru, Adalet Bakanlığı HİGM
Büşra Sert / Proje Büro Memuru, Adalet Bakanlığı HİGM

Avrupa Konseyi Proje Ekibi

Özlem Demirel Cook, Proje Müdürü
Damla Sarıaslan Yeniçerioğlu, Kıdemli Proje Sorumlusu
Gülşah Doğan, Proje Sorumlusu
Aslıhan Sevimli Yılmaz, Proje Dil Asistanı
Ayşe Günçe Erdal, Proje Asistanı

Hak kayıplarına yol açılmaması bakımından, dava tarihi itibarıyla bu kitapçıkların güncellendiği tarihten sonra yapılmış mevzuat ve içtihat değişikliklerinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

SUNUŐ

Bu Rehber El Kitabı **İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi** kapsamında, seçilen pilot mahkemelerin hâkimleri tarafından ve çalışma gruplarının katkıları ile hazırlanmıştır.

Proje kapsamında hazırlanan **Vergi Davaları ile ilgili Sıkça Sorulan Sorular**, idari yargı sistemi içerisindeki vergi yargılamasında uygulanacak usul ve esaslar açısından 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 31. maddesinde atıf yapılan hususlarda 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu hükümleri ile vergi yargısında bazı hususlarda 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerinin uygulanmasına yönelik olarak hazırlanmış olup, bir vergi davasının usulüne uygun Şekilde nasıl açılacağı ve yargılama usulünün nasıl iŐle-diğine ilişkin rehber bilgiler yer almaktadır.

Bu Rehber El Kitabının amacı ilgili kanun hükümlerine göre vergi mahkemelerinde görülecek davaların yargılama sürecinde zaman ve iŐ kaybını en aza indirmenin yanı sıra mahkemeye eriŐimi kolay ve yargılamayı etkili kılmaktır.

Söz konusu yayın yürürlükte bulunan mevzuat uyarınca bilgilendirme mahiyetinde hazırlanmış olup herhangi hukuki bir yönlendirme içermemektedir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca hukuki danıŐmanlık yapma yetkisi yalnızca baroda kayıtlı avukatlara aittir. Bu materyaller, bilgilendirme amaçlı hazırlanmış olup herhangi bir hak kaybı yaŐamamak için bir avukatın yardımına baŐvurulmasının uygun olacağı ve maddi imkanlarınızın yetersiz olması durumunda Adli Yardım talepleri Barolar tarafından karŐilandiđından, söz konusu talebinizi bulunduğunuz yer Baro Başkanlığı Adli Yardım Merkezine yapılması gerektiği hususunu bilgilerinize sunarız.

İÇİNDEKİLER

I. GÖREV KONUSU	1
SORU 1: Vergi mahkemeleri hangi davalara bakar?.....	1
SORU 2: Vergi mahkemelerinde hangi idari işlemler dava konusu edilebilir?.....	1
SORU 3: Dava dosyanızda vergi mahkemesince görevsizlik kararı verilirse ne olur?.....	2
II. YETKİ KONUSU	2
SORU 4: Vergi davalarında yetkili mahkeme nasıl belirlenir?	2
III. SÜRE MESELESİ	2
SORU 5: Vergi mahkemelerinde dava açma süresi hangi tarihte başlar?	2
SORU 6: Vergi davalarında kaç gün içerisinde dava açılmalıdır?	3
SORU 7: Vergi davalarında dava açma süresi hangi hallerde uzar?.....	3
SORU 8: İdari işlem size tebliğ edilmemişse ne zaman dava açabilirsiniz?	3
SORU 9: İdareye başvurunuz üzerine idarece idari işlem tesis edilmemişse nasıl dava açmalısınız?	4
SORU 10: Vergi davası açmadan önce idari işleme karşı idareye itiraz etmeniz durumunda kaç gün içerisinde dava açmalısınız?	4
SORU 11: İhbarnamenin tebliğ edilmesi üzerine uzlaşmaya başvurmanıza karşın uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde kaç gün içerisinde dava açılmalıdır?	4
IV. EHLİYET ŞARTI	5
SORU 12: İdari işleme karşı kim adına vergi davası açılmalıdır?	5
SORU 13: Tüzel kişi (şirket, dernek vs.) adına vergi davası nasıl açılmalıdır?	5
SORU 14: Vesayet altında olan şahıs adına vergi davası nasıl açılır?	5
SORU 15: Ergin olmayan küçük adına vergi davası nasıl açılır?	6
SORU 16: Avukat olmayan vekiliniz şahsınız adına vergi davası açabilir mi?	6
SORU 17: Arsa ve arazi metrekare birim değerlerine ilişkin alınan takdir komisyonu kararına karşı kimler dava açabilir ve bu davalarda dava açma hususunda ehliyet nasıl belirlenir?.....	6
SORU 18: Vergi davaları avukat tarafından nasıl takip edilir?	6
V. HUSUMET – DAVALI MESELESİ	7
SORU 19: Vergi davasında davalı olarak hangi idare hasım olarak gösterilmelidir?	7
SORU 20: Dava dilekçesinde davalı konumundaki idarenin hatalı seçilmesi halinde vergi mahkemesince ne yönde karar verilir?	7
VI. DAVANIN AÇILMASI PROSEDÜRÜ	7
SORU 21: Vergi davalarında dava dilekçesi nasıl hazırlanır?	7
SORU 22: Dava dilekçesine hangi belgeler eklenmelidir?	7

SORU 23: Dava dilekçesinde hangi bilgiler yer almalıdır?	8
SORU 24: Dava dilekçenizin usul yönünden reddedilmemesi için nelere dikkat etmelisiniz?	8
SORU 25: Vergi davası açarken dava dilekçesi nereye verilebilir?	8
SORU 26: Birden fazla idari işleme karşı tek dava açılabilir mi?	8
SORU 27: Birden fazla kişi birlikte tek vergi davası açabilir mi?	8
SORU 28: Vergi davası açarken hangi tutarların yatırılması gerekmektedir?	9
SORU 29: Vergi davası açarken harç ve posta avansı yatırılmazsa vergi mahkemesince nasıl bir yol izlenir?	9
SORU 30: Vergi davası açtığınızda ön büro ve vergi mahkemesi tarafından öncelikle hangi işlemler yapılır?	9
SORU 31: Okuma ve yazma bilmeyen kişi nasıl vergi davası açabilir?	10
VII. ADLİ YARDIM TALEBİ	10
SORU 32: Vergi davası açmak için gerekli olan harç ve posta avansını ödeyebilecek ekonomik durumunuz yoksa ne yapabilirsiniz?	10
SORU 33: Vergi mahkemesince adli yardım talebiniz kabul edilirse/reddedilirse nasıl bir yol izlenir?	10
VIII. DİLEKÇE RET - DAVANIN YENİLENMESİ	11
SORU 34: Vergi mahkemesince dilekçe ret kararı verilmişse kaç gün içerisinde yenileme dilekçesi vermeniz gerekmektedir?	11
SORU 35: Dilekçe ret kararı üzerine yenileme dilekçesi verilirken nelere dikkat edilmelidir?	11
IX. MERCIİNE TEVDİ UYGULAMASI	11
SORU 36: Dava dosyanızda vergi mahkemesince merciine tevdi kararı verilirse ne yapmanız gerekir?	11
X. YÜRÜTMİYİ DURDURMA MÜESSESESİ	12
SORU 37: Vergi davalarında ne zamana kadar yürütmenin durdurulması isteminde bulunulabilir?	12
SORU 38: Hangi vergi davalarında vergi mahkemesince yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına kararı verilir?	12
SORU 39: Vergi davalarında yürütmenin durdurulması istemi hakkında verilen karara itiraz kaç gün içerisinde ve nereye yapılmalıdır?	12
SORU 40: Vergi davalarında yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verildikten sonra yeniden (ikinci kez) yürütmenin durdurulması isteminde bulunulabilir mi?	12
XI. KEŞİF VE BİLİRKİŞİ İNCELEMESİ UYGULAMASI	13
SORU 41: Vergi davasında bilirkişi incelemesi hangi durumlarda yapılır?	13
SORU 42: Vergi davasında bilirkişi incelemesi neticesinde düzenlenen bilirkişi raporuna ne kadar süre içerisinde itiraz edilmelidir?	13
SORU 43: Vergi davasında vergi mahkemesince istenen keşif ve/veya bilirkişi ücreti avansı taraflarca yatırılmazsa nasıl bir yol izlenir?	13
SORU 44: Vergi davalarında keşif harcının yatırılması istenir mi?	13
XII. DURUŞMA YAPILMASI	13
SORU 45: Vergi davasında duruşma talep ederseniz hangi durumlarda duruşma yapılır?	13
SORU 46: Vergi davasında duruşmaya kimler katılabilir?	14
SORU 47: Vergi davasında duruşma nasıl yapılır?	14

XIII. AÇIKLAMA VE YANLIŞLIĞIN DÜZELTİLMESİ.....	15
SORU 48: Vergi mahkemesi kararı yeterince açık değilse veya kararda yanlışlık bulunuyorsa ne yapılabilir?	15
XIV. DOSYANIN TEKEMMÜLÜ.....	15
SORU 49: Vergi davasında usul yönünden sorun bulunmuyorsa dava dosyası esastan karar verilecek aşamaya nasıl gelir?	15
SORU 50: Vergi davasında dava dosyasının tekemmül aşamasında savunma ve cevap verme süreleri için ek süre talebinde bulunulabilir mi?.....	15
XV. TARAFLARIN KİŞİLİK VE NİTELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK	16
SORU 51: Vergi davası devam ederken davayı açan kişi vefat ederse vergi mahkemesince nasıl bir yol izlenir?.....	16
SORU 52: Vergi davası devam ederken davayı açan tüzel kişinin (şirket, dernek vs.) tüzel kişiliği sona ererse vergi mahkemesince nasıl bir yol izlenir?	16
XVI. TEBLİGAT USULÜ	17
SORU 53: Dava dilekçesinde gösterilen adreste davacı gerçek kişiye (şahsa) ilk tebligat yapılamazsa vergi mahkemesince ne yapılır?	17
SORU 54: Dava dilekçesinde gösterilen adreste davacı tüzel kişiye (şirket vs.) ilk tebligat yapılamazsa vergi mahkemesince ne yapılır?	17
XVII. FERAGAT - DAVADAN VAZGEÇME	17
SORU 55: Vergi davasından nasıl feragat edilir ve feragat hangi hukuki sonuçları doğurur?	17
XVIII. İSTİNAF - KANUN YOLU.....	17
SORU 56: Vergi mahkemesinin verdiği hangi kararlar aleyhine istinaf yoluna başvurulabilir?	17
SORU 57: Vergi mahkemesinin verdiği karara karşı kaç gün içerisinde istinaf yoluna başvurulabilir?	18
SORU 58: İstinaf başvuru dilekçesi hazırlarken hangi hususlara dikkat edilmelidir?	18
SORU 59: İstinaf başvurusu yapılırken gerekli harç ve posta avansı yatırılmazsa vergi mahkemesince nasıl bir yol izlenir?.....	18
SORU 60: İstinaf başvurusu üzerine dava dosyası vergi mahkemesince ne zaman bölge idare mahkemesinin ilgili vergi dava dairesine gönderilir?	19
XIX. TEMYİZ KANUN YOLU.....	19
SORU 61: Vergi davalarında hangi durumlarda temyiz yoluna başvurulabilir?	19
SORU 62: Temyiz dilekçesi hazırlanırken hangi hususlara dikkat edilmelidir?	19
SORU 63: Vergi Dava Dairesine verilen kararlardan Danıştaya temyiz edilebilecek parasal değer ne kadardır?.....	19
XX. YARGILAMA GİDERLERİ.....	20
SORU 64: Vergi mahkemesince verilen kararda yargılama giderlerine nasıl hükmedilir?	20
XXI. YARGILAMA USULÜ.....	20
SORU 65: Vergi mahkemelerinde yargılama nasıl yapılır?	20
SORU 66: Vergi davası açarken dava dilekçesi nereye verilebilir?.....	20
SORU 67: Vergi davasında vergi mahkemesince yapılan ara karar üzerine ara karar süresinin uzatılması için ek süre talebinde bulunulabilir mi?	20
SORU 68: Vergi davalarında hangi durumlarda heyetli, hangi durumlarda tek hakimli olarak karar verilir?.....	21

XXII. ANAYASA MAHKEMESİNE BİREYSEL BAŞVURU	21
SORU 69: Vergi davaları ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hangi hallerde yapılabilir?	21
SORU 70: Vergi davaları ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesine yaptığınız bireysel başvuru olumsuz sonuçlanmışsa ve buna rağmen yargılama sırasında hak ihlali gerçekleştiğini iddia ediyorsanız ne yapabilirsiniz?	21
XXIII. KARARLARIN UYGULANMASI	22
SORU 71: Vergi mahkemesi kararı davalı idare tarafından en geç kaç gün içerisinde uygulanmalıdır?	22

VERGİ DAVALARI İLE İLGİLİ SIKÇA SORULAN SORULAR

I. GÖREV KONUSU

SORU 1: Vergi mahkemeleri hangi davalara bakar?

Vergi mahkemeleri; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları ve ayrıca bu konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları (örneğin vergi borçlarından kaynaklı ödeme emri, haciz, ihtiyati haciz, ihtiyati tahakkuk, teminat istenmesine ilişkin yazıya karşı açılan davalar vs.) ve diğer kanunlarla verilen işleri (davaları) çözümler.

SORU 2: Vergi mahkemelerinde hangi idari işlemler dava konusu edilebilir?

Vergi davalarında dava konusu edilen idari işlemler genellikle vergi/ceza ihbarnamesi, ödeme emri, haciz, ihtiyati tahakkuk, ihtiyati haciz, vergi hatası kapsamında yapılan düzeltme-şikayet başvurusunun reddine ilişkin işlem, ihtirazi kayıtla verilen beyanname üzerine yapılan tahakkuk işlemi, gümrük vergilerine ilişkin vergi davalarında ek tahakkuk ve/veya ceza kararına karşı yapılan itirazın reddine ilişkin işlem, geri verme/kaldırma başvurusunun reddedilmesine vaki itirazın reddine ilişkin işlem, gümrük idaresince alınan idari karara vaki itirazın reddine ilişkin işlem, vergi borçlarıyla ilgili uzlaşma talebinin reddine ilişkin işlem, vergi iadesinin yapılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem, vergi mükellefiyeti ile ilgili tesis edilen idari işlemler, özel esaslara tabi mükellefler listesine veya KDV ideleri yönünden özel esaslara tabi mükellefler listesine alınmasına ilişkin işlem

gibi idari işlemlerdir. Bu idari işlemler vergi daireleri, Gelir İdaresi Başkanlığı, gümrük idareleri ve belediyeler tarafından tesis edilir.

SORU 3: Dava dosyanızda vergi mahkemesince görevsizlik kararı verilirse ne olur?

Vergi mahkemesinde açılan bir dava eğer adli yargının görev alanına giriyorsa bu davada vergi mahkemesince görev ret kararı verilir. Bu durumda vergi mahkemesince dava dosyası adli yargı merciine gönderilmez. Söz konusu görev ret kararının kesinleşmesinden itibaren otuz gün içerisinde görevli adli yargı merciinde yeniden dava açılması gerekmektedir. Eğer söz konusu dava idari yargının görev alanındaysa ve fakat idare mahkemesinin görevine giriyorsa görev ret kararı verilerek dava dosyası görevli ve yetkili idare mahkemesine gönderilir. Yani bu durumda vergi mahkemesince dava dosyası idare mahkemesine gönderilir. Yine söz konusu dava idari yargının görev alanında olmasına karşın ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştayın görev alanına giriyorsa, vergi mahkemesince görev ret kararı verilerek dava dosyası görevli Danıştay dava dairesine gönderilir.

II. YETKİ KONUSU

SORU 4: Vergi davalarında yetkili mahkeme nasıl belirlenir?

Genelde vergi uyuşmazlıklarında yetkili mahkeme, dava konusu edilen idari işlemi tesis eden idarenin bulunduğu yerdeki vergi mahkemesidir. Buna karşın düzeltme-şikayet başvurusunun reddine ilişkin işlem dava konusu ediliyorsa, bu davalarda yetkili mahkeme; dava konusu edilen şikayet başvurusunun reddine ilişkin işlemi tesis eden idarenin (Gelir İdaresi Başkanlığı) bulunduğu yer vergi mahkemesi olmayıp; vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümleri tarh ve tahakkuk ettiren idarenin bulunduğu yerdeki vergi mahkemesidir.

III. SÜRE MESELESİ

SORU 5: Vergi mahkemelerinde dava açma süresi hangi tarihte başlar?

Vergi mahkemelerinde dava açma süresi; vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarından doğan uyuşmazlıklarda; tahakkuku tahsile bağlı vergilerde (örneğin damga vergisi, tapu harcı vs.) tahsilatın; tebliğ yapılan hallerde veya tebliğ yerine geçen işlemlerde (örneğin ihbarname, 2 nolu ihbarname, ödeme emri, haciz tutanağı, ihtirazi kayıtlarla verilen beyanname üzerine düzenlenen tahakkuk fişi, ihtiyati haciz ve/veya ihtiyati tahakkuk kararı alındığını bildiren işlem, teminat isteme yazısı, şikayet başvurusunun reddine ilişkin işlem, ek tahakkuk ve/veya ceza kararına vaki itirazın reddine ilişkin işlem, gümrük vergileriyle ilgili olarak yapılan geri verme/kaldırma başvurusunun reddine vaki iti-

razın reddine ilişkin işlem, 6183 sayılı Kanun'un 37.maddesi (vade belirleme) veya 56.maddesi (teminatın paraya çevrilmesi öncesinde tesis edilen işlem) kapsamında tesis edilen idari işlem, vergi iadesinin yapılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem vs.) tebliğin; tevkif yoluyla alınan vergilerde (örneğin gelir stopaj vergisi vs.) istihkak sahiplerine ödemenin; tescile bağlı vergilerde tescilin yapıldığı tarihi izleyen günden başlar.

SORU 6: Vergi davalarında kaç gün içerisinde dava açılmalıdır?

Vergi mahkemelerinde dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde otuz gündür. Ancak kendi kanunlarında belirlenmiş özel bir dava açma süresi öngörülmüşse bu süre içerisinde vergi davasının açılması gerekir. Örneğin 6183 sayılı Kanun'a göre ödeme emrine karşı ödeme emrinin tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde, ihtiyati hacze karşı ihtiyati haciz kararının tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde, ihtiyati tahakkuka karşı ihtiyati tahakkuk kararının tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde dava açılması gerekir.

SORU 7: Vergi davalarında dava açma süresi hangi hallerde uzar?

Vergi mahkemelerinde dava açma süresi; tebliğ, yayın ve ilan tarihini izleyen günden itibaren işlemeye başlar. Tatil günleri (örneğin cumartesi, pazar, resmi tatiller vs.) bu sürelelere dahildir. Ancak dava açma süresinin son günü tatil gününe rastlarsa dava açma süresi tatil gününü izleyen çalışma gününün bitimine kadar uzar.

Otuz günlük dava açma süresinin son günü çalışmaya ara verme zamanına (yani 20 Temmuz-31 Ağustos tarihleri arasında uygulanan adli tatile) rastlarsa, söz konusu dava açma süresi çalışmaya ara verme süresinin sona erdiği günü izleyen tarihten itibaren yedi gün (7 Eylül'e kadar) uzamış sayılır.

Mali tatil uygulaması kapsamında olan idari işlemlere karşı açılan davalarda mali tatil döneminde (1 Temmuz-20 Temmuz) dava açma süresi durur ve bu şekilde dava açma süresi uzar. Mali tatil uygulaması kapsamında olan idari işlemlere karşı açılacak davalarda mali tatil uygulandıktan sonra kalan dava açma süresinin son günü adli tatile denk geleceğinden dava açma süresi 7 Eylül tarihine kadar uzar.

SORU 8: İdari işlem size tebliğ edilmemişse ne zaman dava açabilirsiniz?

Bazı idari işlemler ile ilgili olarak davalı idare tarafından size tebligat yapılmayabilir. Özellikle haciz işlemi, özel esaslara tabi mükellefler listesine alınmasına ilişkin işlem, mükellefiyetin re'sen terkin edilmesine ilişkin işlem gibi idari işlemler ile ilgili olarak size herhangi bir tebligat yapılmayabilir. Bu durumda söz konusu idari işlemi öğrendiğiniz tarihten itibaren otuz gün içerisinde dava açabilirsiniz.

SORU 9: İdareye başvurunuz üzerine idarece idari işlem tesis edilmemişse nasıl dava açmalısınız?

İdari işlem tesis edilmesi amacıyla idareye bir başvuru yapılırsa ve ilgili idarece bu başvuruya otuz gün içerisinde herhangi bir cevap verilmezse, söz konusu başvuru zımnen reddedilmiş sayılır. İdareye başvuru tarihinden başlayarak hesaplanacak otuz günün bitiminden itibaren otuz gün içerisinde vergi mahkemesine dava açılabilir.

Otuz gün içerisinde idarece verilen cevap kesin değilse (örneğin başvuru ile ilgili incelemelerin devam ettiği yönünde verilen bir cevap gibi), bu cevabı başvurunun reddedildiği kabul edilmek suretiyle söz konusu cevabın tebliğinden itibaren otuz gün içerisinde dava açılabilir veya kesin cevap beklenebilir. Ancak kesin cevabı bekleme süresi, başvuru tarihinden itibaren dört ayı geçemez. Başvuru tarihinden itibaren dört ay içerisinde idarece kesin cevap verilmezse söz konusu dört ayın bitiminden itibaren otuz gün içerisinde dava açılmalıdır.

Söz konusu süreler içerisinde dava açılmamışsa ya da açılan dava süre aşımı nedeniyle reddedilmişse ve bahse konu sürelerin bitiminden sonra yetkili idari makamca bir cevap verilmişse, söz konusu cevabın tebliğinden itibaren otuz gün içerisinde vergi davası açılabilir.

SORU 10: Vergi davası açmadan önce idari işleme karşı idareye itiraz etmeniz durumunda kaç gün içerisinde dava açmalısınız?

Yetkili idari makamca hakkınızda bir idari işlem tesis edilmiş ve size bir yazı ile idari işlem tebliğ edilmişse, vergi davası açmadan önce işlemi tesis eden idari makamın üstü konumunda olan üst makamdan, üst makam yoksa idari işlemi tesis eden makamdan idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem tesis edilmesini bu makamlara verilecek bir itiraz başvuru dilekçesiyle isteyebilirsiniz. Bu başvuru, işlemeye başlayan dava açma süresini durdurur. Eğer başvuru yapılan idari makamca otuz gün içerisinde bir cevap verilmezse başvurunuz zımnen reddedilmiş sayılır. Söz konusu başvurunuz otuz gün içerisinde ilgili idarece bir yazıyla reddedilmişse veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi nedeniyle zımnen reddedilmişse, duran dava açma süresi kaldığı yerden yeniden işlemeye başlar. İdari işlemin tebliğinden itiraz başvurusu tarihine kadar geçmiş sürenin de dava açma süresi hesaplanırken dikkate alındığı unutulmamalıdır.

SORU 11: İhbarnamenin tebliğ edilmesi üzerine uzlaşmaya başvurmanıza karşın uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde kaç gün içerisinde dava açılmalıdır?

Uzlaşma konusuna giren vergi ve/veya ceza ile ilgili olarak idarece belirlenen günde yapılan uzlaşma görüşmelerinde uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edile-

memesi halinde, uzlaşmanın vaki olmadığına ilişkin tutanağın mükellefe veya ceza muhatabına tebliğ edilmesinden itibaren genel hükümler çerçevesinde ve yetkili vergi mahkemesi nezdinde dava açılabilir. Bu takdirde, dava açma süresi bitmiş veya on beş günden az kalmışsa bu süre tutanağın tebliğ edildiği tarihten itibaren on beş gün uzar.

IV. EHLİYET ŞARTI

SORU 12: İdari işleme karşı kim adına vergi davası açılmalıdır?

Gerçek kişi olarak adınıza düzenlenen idari işlemlerde (örneğin vergi/ceza ihbarnamesi, ödeme emri vs.) ad-soyadınız ve TC kimlik numaranız yer almaktadır. Ayrıca söz konusu idari işlemin hangi sıfat nedeniyle adınıza düzenlendiği idari işlemde açıkça yazmaktadır. Bu durumda şahsınız adına vergi davasını açmanız gerekmektedir.

Vergi borçları nedeniyle malvarlığınıza (gayrimenkul, menkul, taşıt, banka hesabı vs.) haciz uygulandığını öğrenmeniz durumunda hacze karşı gerçek kişi olarak kendi adınıza vergi davası açabilirsiniz.

Tüzel kişi adına düzenlenen idari işlemlerde tüzel kişinin unvanı ve vergi kimlik numarası belirtilir. Yani söz konusu idari işlemlerde yalnızca tüzel kişi ile ilgili bilgilere yer verilir. Bu durumda söz konusu tüzel kişi adına vergi davası açılmalıdır.

SORU 13: Tüzel kişi (şirket, dernek vs.) adına vergi davası nasıl açılmalıdır?

Tüzel kişi adına vergi davası açılırken dava dilekçesinin tüzel kişinin halihazırda kanuni temsilcisi tarafından imzalanması gerekmektedir. Ayrıca dava dilekçesi ekinde dava dilekçesini imzalayan kanuni temsilcinin tüzel kişiyi temsil ve ilzama yetkili olduğunu gösteren bir belgenin (imza sirküleri, ticaret sicil gazetesi, karar defteri vs.) sunulması gerekir.

Güncel imza sirküleri dava dilekçesine eklenmeden şirket kanuni temsilcisi tarafından şirket adına vergi davası açılmaz. İmza sirkülerinin noter onaylı olması şarttır. Dava dilekçesi ekinde imza sirkülerinin tüm sayfalarının (dayanak-müste-nidat kısmı dahil) sunulması gerekir.

SORU 14: Vesayet altında olan şahıs adına vergi davası nasıl açılır?

Vasi, vesayet altındaki küçüğün veya kısıtlının kişiliği ve malvarlığı ile ilgili bütün menfaatlerini korumak ve hukukî işlemlerde onu temsil etmekle yükümlüdür. Kısıtlı kişi adına tesis edilen idari işleme karşı vergi davası, kısıtlının vasisi tarafından kısıtlı adına açılmalıdır. Vasi kısıtlı adına vergi davası açarken vesayet makamın-

dan [ilgili sulh hukuk mahkemesinden] dava açma hususunda izin alması şarttır. Vesayet makamından dava açma hususunda izin verildiğini belirten belgenin dava dilekçesine eklenmesi gerekmektedir.

SORU 15: Ergin olmayan küçük adına vergi davası nasıl açılır?

Ergin olmayan küçük adına açılacak vergi davası, küçüğün velisi tarafından açılmalıdır. Küçüğün birden fazla velisi (küçüğün evli olan anne ve babası) varsa küçüğün velilerinin birlikte dava dilekçesini imzalamasıyla küçük adına vergi davası açılabilir. Velayet altında olmayan küçük vesayet altına alındığından, bu durumda küçüğün vasisi tarafından küçük adına vergi davası açılır.

SORU 16: Avukat olmayan vekiliniz şahsınız adına vergi davası açabilir mi?

Avukat olmayan vekiliniz şahsınız adına vergi davası açamaz. Avukat olmayan vekiliniz şahsınız adına vergi davası açarsa vergi mahkemesince dilekçe ret kararı verilir. Ancak avukat olmayan vekilinizin dava açma hususunda avukata vereceği vekaletle istinaden avukat tarafından şahsınız adına dava açılabilir.

SORU 17: Arsa ve arazi metrekare birim değerlerine ilişkin alınan takdir komisyonu kararına karşı kimler dava açabilir ve bu davalarda dava açma hususunda ehliyet nasıl belirlenir?

Emlak vergilerinin hesaplanması sırasında dikkate alınan ve dört yılda bir belirlenen asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerlerine ilişkin takdir komisyonu kararının yalnızca maliki veya intifa hakkı sahibi olduğunuz taşınmazın bulunduğu cadde, sokak veya mevkiye ilişkin kısmı yönünden (emlak vergisi hesaplanırken esas alınan cadde, sokak veya mevkiye ilişkin kısmı yönünden) dava açma hususunda ehliyetiniz bulunmaktadır. Söz konusu takdir komisyonunun diğer cadde veya sokaklara ilişkin arsa ve arazi metrekare birim değerlerine ilişkin kısmı yönünden dava açma hususunda ehliyetiniz bulunmamaktadır.

SORU 18: Vergi davaları avukat tarafından nasıl takip edilir?

Avukat, açtığı veya takip ettiği dava ve işlerde, noter tarafından onaylanan ya da düzenlenen vekâletname aslını veya avukat tarafından onaylanmış aslına uygun örneğini dava dosyasına konulmak üzere vergi mahkemesine ibraz etmek zorundadır. Vekaletname sunulması halinde dava dosyası kapsamında tüm tebligatlar avukata yapılır. Vekilin azli veya istifasının, mahkeme ve karşı taraf bakımından hüküm ifade edebilmesi için, bu konudaki beyanın dilekçeyle bildirilmesi zorunludur. Dava için birden fazla vekil görevlendirilmiş ise vekillerden her biri, vekâletten kaynaklanan yetkileri, diğerinden bağımsız olarak kullanabilir. Taraflardan birinin birden fazla vekil görevlendirmesi halinde vergi mahkemesince avukatlardan yalnızca birine tebligat yapılır.

V. HUSUMET - DAVALI MESELESİ

SORU 19: Vergi davasında davalı olarak hangi idare hasım olarak gösterilmelidir?

Vergi davası açılırken idari işlemi düzenleyen idareyi davalı konumunda belirtmeniz gerekir. İhbarname veya ödeme emrine karşı dava açıyorsanız, ihbarname veya ödeme emrinin sol üst köşesinde idari işlemi tesis eden idari makam yazmaktadır. İhbarnameyi düzenleyen idari makam; vergi dairesi, belediye vs. olabilir. Ödeme emrini düzenleyen idari makam; vergi dairesi, gümrük idaresi, belediye vs. olabilir. Haciz işlemi dava konusu ediyorsanız davalı olarak haciz işlemi tesis eden idarenin davalı konumunda gösterilmesi gerekir. Hasım olarak adınıza idari işlemi tesis eden makamı davalı konumunda göstermelisiniz.

SORU 20: Dava dilekçesinde davalı konumundaki idarenin hatalı seçilmesi halinde vergi mahkemesince ne yönde karar verilir?

Dava dilekçesinde davalı olarak yanlış idareyi belirtmeniz durumunda vergi mahkemesince hasım düzeltme kararı alınır. Bu karar ile doğru idare hasım mevkiine alınır. Yani dava dilekçesinde hasmı (davalıyı) yanlış olarak belirleseniz bile vergi mahkemesince hasım düzeltme kararı alınır ve hasım düzeltilir.

VI. DAVANIN AÇILMASI PROSEDÜRÜ

SORU 21: Vergi davalarında dava dilekçesi nasıl hazırlanır?

Bir vergi davası açmak için öncelikle bir dava dilekçesinin hazırlanması gerekir. Dava dilekçesi, dava dilekçesi formatına uygun hazırlanmış bir dilekçe olmalıdır. Dava dilekçesi formatları incelenerek bu formatlara uygun şekilde dava dilekçesi hazırlanabilir. Dava dilekçesi ile buna ekli evrakların örnekleri karşı taraf sayısından bir fazla olmalıdır. Dava dilekçesi ve ikinci nüsha mutlaka ıslak imza ile imzalanmalıdır.

SORU 22: Dava dilekçesine hangi belgeler eklenmelidir?

Dava dilekçesine dava konusu edilen işlemin ve diğer belgelerin asılları veya örnekleri (fotokopileri) eklenir. Tüzel kişi olan şirket adına dava açılmışsa şirketi temsil ve ilzama yetkili kişiyi gösteren güncel imza sirkülerinin dava dilekçesine eklenmesi gerekir. Avukat olan vekil aracılığıyla dava açılıyorsa avukat tarafından dava dilekçesi ekinde vekaletname sunulmalıdır.

SORU 23: Dava dilekçesinde hangi bilgiler yer almalıdır?

Dava dilekçesinde, a) tarafların ve varsa vekillerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları ve adresleri ile gerçek kişilere ait Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası (tüzel kişilerde mersis numarası varsa isteğe bağlı olarak mersis numarası), b) Davanın konu ve sebepleri ile dayandığı deliller, c) Dava konusu edilen idari işlemin yazılı bildirim (tebliğ) tarihi, d) Vergi davalarında ve tam yargı (tazminat) davalarında uyuşmazlık konusu miktar, e) Vergi davalarında davanın ilgili bulunduğu verginin veya cezanın türü ve dönemi, tebliğ edilen ihbarnamenin tarih ve sayısı gösterilir.

SORU 24: Dava dilekçenizin usul yönünden reddedilmemesi için nelere dikkat etmelisiniz?

Vergi davası için hazırlanan dava dilekçesinde ihbarnamenin tarih ve sayısına veya ihbarname içeriği vergi ve cezanın türü ve dönemine yer verilmesi yeterlidir. Dava dilekçesinin konu ve sonuç kısımlarında dava konusu edilen işlemin açık ve net bir şekilde belirtilmesi gerekir. Özellikle dava konusu ettiğiniz idari işlemi dava dilekçesinin konu ve sonuç kısımlarında uyumlu şekilde belirtmelisiniz. Yani dava dilekçesinin konu ve sonuç kısımları uyumlu olmalı, bu kısımlar arasında farklı talepler bulunmamalıdır. Dava dilekçesinin konu ve sonuç kısımlarının uyumlu olmasının yanında dava dilekçesine eklenen idari işlemlerin dava dilekçesiyle uyumlu olması gerekmektedir. Ayrıca dava dilekçesinin konu ve sonuç kısımlarında terditli (basamaklı) taleplerde (örneğin talebin kabul edilmediği takdirde başka bir talepte bulunulması) bulunulmaması gerekmektedir.

SORU 25: Vergi davası açarken dava dilekçesi nereye verilebilir?

Dava dilekçesi hazırlandıktan sonra dava dilekçesinin sunulacağı yerler; bölge idare mahkemesi başkanlığının bulunduğu yerdeki ön büro birimi; bölge idare mahkemesi başkanlığı bulunmayan yerlerde idare veya vergi mahkemelerinin bulunduğu yerlerdeki ön büro birimi, eğer ön büro bulunmuyorsa idare veya vergi mahkemesi başkanlığı; eğer idare veya vergi mahkemeleri bulunmuyorsa asliye hukuk hakimlikleri, yabancı memleketlerde Türk konsolosluklarıdır.

SORU 26: Birden fazla idari işleme karşı tek dava açılabilir mi?

Birden fazla işlem dava konusu edilmek istendiğinde kural olarak her idari işlem aleyhine ayrı ayrı dava açılır. Ancak aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık ya da sebep-sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı bir dava açılabilir.

SORU 27: Birden fazla kişi birlikte tek vergi davası açabilir mi?

Birden fazla kişinin birlikte bir dava açabilmesi için şahısların hak ve menfaatlerinde birliktelik bulunması ve davaya yol açan maddi olay veya hukuki sebebin aynı olması gerekir.

SORU 28: Vergi davası açarken hangi tutarların yatırılması gerekmektedir?

Vergi davası açarken dava dilekçesini ilgili birimlere sunduğunuzda başvurma harcı ve posta avansı yatırmanız gerekmektedir. Başvurma harcı ve posta avansını dava dilekçesini sunduğunuz ilgili birimlere yatırabilirsiniz.

Bir gerçek veya tüzel kişinin vekili sıfatıyla avukat tarafından açılan vergi davalarında, dava dilekçesi ekinde vekaletnamenin aslı yerine onaylı örneği sunulursa ayrıca vekalet suret harcı da ödenir. Avukat tarafından dava dilekçesi ekinde sunulan vekaletname örneği sayısı kadar vekalet suret harcı ödenmesi ve her bir vekaletnameye baro pulu yaptırılması veya dava dosyasına UYAP üzerinden baro pulu tutarının ödenmesi gerekmektedir.

SORU 29: Vergi davası açarken harç ve posta avansı yatırılmazsa vergi mahkemesince nasıl bir yol izlenir?

Vergi davası açılırken herhangi bir sebeple başvurma harcı veya posta avansının ödenmemesi veya eksik ödenmesi durumunda, vergi mahkemesince dava açan kişiye gönderilen bir yazı ile, söz konusu yazının tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde harç ve posta avansı eksikliğinin giderilmesi istenir. Eğer söz konusu eksiklik otuz gün içerisinde dava açan kişi tarafından giderilmezse vergi mahkemesince ikinci bir yazı düzenlenip dava açan kişiye tebliğ edilir. Bu yazı üzerine yine söz konusu eksikliğin otuz gün içerisinde yerine getirilmemesi halinde vergi mahkemesince bahse konu davanın açılmamış sayılmasına karar verilir ve bu karar dava açan kişiye tebliğ edilir.

SORU 30: Vergi davası açtığınızda ön büro ve vergi mahkemesi tarafından öncelikle hangi işlemler yapılır?

Dava dilekçesinin gerekli kayıt işlemleri ön büro tarafından yapılarak ilgili vergi mahkemesine havale edilir. Ön büro tarafından dava açan şahsa verilen dava bilgi formunda, dava dilekçesinin sunulması üzerine açılan davanın hangi vergi mahkemesinde ve hangi esas numarası ile kaydedildiği yazmaktadır. Artık söz konusu dava dosyası dava bilgi formunda belirtilen vergi mahkemesi tarafından oluşturulacaktır.

Dava dilekçesinin usul yönünden ilk incelemesi, vergi mahkemesinde mahkeme başkanı veya görevlendireceği üye hakim tarafından yapılır. Dava dilekçesinin sunulması suretiyle davanın açıldığı tarihten itibaren en geç on beş gün içerisinde ilk inceleme aşaması sonuçlandırılır. Dava dilekçesi ilk inceleme hususları yönünden kanuna aykırı görülmezse dava dosyasının ilk inceleme aşaması tamamlanmış olur.

SORU 31: Okuma ve yazma bilmeyen kişi nasıl vergi davası açabilir?

Gerçek kişi okuma ve yazma bilmiyorsa dava dilekçesine mühür veya parmak basmak suretiyle vergi davası açabilir. Yani dava dilekçesini mühür, alet veya parmak iziyle işaretleyebilir. Bu durumda bu kişinin parmak izi, mühür veya aletin işaretinin noter tarafından düzenlenme biçiminde onaylanması gerekir. Noter onaylı bu belgenin aslı veya okunaklı bir örneğinin dava dilekçesine eklenmesi gerekmektedir.

VII. ADLİ YARDIM TALEBİ

SORU 32: Vergi davası açmak için gerekli olan harç ve posta avansını ödeyebilecek ekonomik durumunuz yoksa ne yapabilirsiniz?

Vergi davası açacak kişinin vergi davası ile ilgili başvurma harcı ve posta avansını ödeyebilecek ekonomik durumu bulunmuyorsa, bu kişi tarafından dava dilekçesinde adli yardım talebinde bulunulduğu belirtilebilir. Adli yardım talebinde bulunulmak istenirse, dava dilekçesinde açıkça adli yardım talebinde bulunulduğu belirtilmelidir. Ayrıca dava dilekçesi ekinde dava açan kişinin mernis adresinin bağlı bulunduğu mahalle muhtarından alınacak fakirlik belgesi veya dava açan kişinin herhangi bir malvarlığının bulunmadığını gösteren belgelerin sunulması gerekmektedir.

Vergi davasının her aşamasında adli yardım talebinde bulunulabilir.

SORU 33: Vergi mahkemesince adli yardım talebiniz kabul edilirse/reddedilirse nasıl bir yol izlenir?

Vergi mahkemesince adli yardım talebi kabul edilirse vergi davasının sonuçlanmasına kadar dava açan kişi tarafından başvurma harcı ve posta avansı, istinaf başvurusu yapılırsa istinaf başvurma harcı, bilirkişi incelemesi yapılması halinde bilirkişi masrafları, keşif yapılırsa keşif masrafları ödenmez. Vergi yargılaması neticesinde vergi davasının, dava açan kişinin kısmen veya tamamen aleyhine sonuçlanması durumunda haksız olduğu nispette hesaplanan yargılama masraflarının dava açan kişiden tahsil edilmesine vergi mahkemesince karar verilir. Söz konusu mahkeme kararının kesinleşmesi halinde dava açan kişi haksız olduğu nispette yargılama giderini ödemek zorunda kalır.

Adli yardım talebinin reddine karar verilirse dava açan kişi adli yardımdan yararlanamaz. Bu durumda dava açan kişinin gerekli harç ve avansı yatırmaması gerekmektedir.

VIII. DİLEKÇE RET - DAVANIN YENİLENMESİ

SORU 34: Vergi mahkemesince dilekçe ret kararı verilmişse kaç gün içerisinde yenileme dilekçesi vermeniz gerekmektedir?

Vergi mahkemesince dilekçe ret kararı verilmesi üzerine dilekçe ret kararının size tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz gün içerisinde yenileme dilekçesini kararı veren vergi mahkemesine sunmanız gerekmektedir. Otuz gün geçtikten sonra yenileme dilekçesini sunarsanız vergi mahkemesince davanın süresinde yenilenmesi nedeniyle süre ret kararı verilecektir.

SORU 35: Dilekçe ret kararı üzerine yenileme dilekçesi verilirken nelere dikkat edilmelidir?

Yenileme dilekçesinde, dilekçe ret kararında belirtilen eksiklikleri tamamlamanız ve/veya yanlışlıkları düzeltmeniz gerekmektedir. Aksi takdirde vergi mahkemesince yeniden dilekçe ret kararı verilebilir. Yenileme dilekçesinde, dilekçe ret kararında belirtilen aynı yanlışlıkları tekrar ederseniz vergi mahkemesince davanın reddine karar verilir. Dilekçe ret kararı üzerine verilen yenileme dilekçelerinde, dava dosyasında daha önce dilekçe ret kararı verildiği ve bu dilekçenin yenileme dilekçesi olduğu belirtilmelidir.

IX. MERCIİNE TEVDİ UYGULAMASI

SORU 36: Dava dosyanızda vergi mahkemesince merciine tevdi kararı verilirse ne yapmanız gerekir?

İdari merci tecavüzü nedeniyle dava dilekçesi ve eklerinin idari itirazı karara bağlayacak idari makam olarak Gelir İdaresi Başkanlığı'na gönderilmesine (merciine tevdi) karar verilmişse, dava dilekçesi ve ekleri ile idari merci tecavüzüne ilişkin mahkeme kararının vergi mahkemesi tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı'na tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz gün içerisinde Gelir İdaresi Başkanlığı'nca bu konuda bir cevap verilmemesi halinde, söz konusu otuz günlük sürenin bitiminden itibaren otuz gün içerisinde dava açılmalıdır. Eğer Gelir İdaresi Başkanlığı'nca bu konuda bir cevap verilmesi halinde, bu cevabın tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz gün içerisinde dava açılmalıdır.

Gümrük davalarında merciine tevdi kararı verilmesi durumunda da aynı şekilde dava açılmalıdır.

X. YÜRÜTMİYİ DURDURMA MÜESSESESİ

SORU 37: Vergi davalarında ne zamana kadar yürütmenin durdurulması isteminde bulunulabilir?

Vergi mahkemesince usulden veya esastan bir karar verilmeden önce yürütmenin durdurulması isteminde bulunulabilir. Yürütmenin durdurulması istemi genelde dava dosyası tekemmül etmeden önceki aşamaya kadar istenirse vergi mahkemesince bu istem yönünden inceleme yapıp karar verilir. Dava dosyası tekemmül ettikten sonra yürütmenin durdurulması isteminde bulunulursa, vergi mahkemesince genelde yürütmenin durdurulması istemi yönünden inceleme yapılmayıp esastan inceleme yapılır ve esastan karar verilir.

SORU 38: Hangi vergi davalarında vergi mahkemesince yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına kararı verilir?

Vergi/ceza ihbarnameleri içeriği vergi ve cezalara karşı süresinde dava açılması durumunda bu ihbarnameler içeriği vergi ve/veya cezaların dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemleri kendiliğinden durur. Eğer bu davada yürütmenin durdurulması talebinde bulunulursa, vergi mahkemesince yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilir. Yine gümrük vergileriyle ilgili olarak alınan ek tahakkuk ve/veya ceza kararına karşı süresinde dava açılmışsa, vergi mahkemesince, ek tahakkuk ve/veya ceza kararına karşı dava açılmakla yürütmenin kendiliğinden durduğu gerekçesiyle yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilir.

SORU 39: Vergi davalarında yürütmenin durdurulması istemi hakkında verilen karara itiraz kaç gün içerisinde ve nereye yapılmalıdır?

Vergi mahkemesi heyetince veya tek hakimce verilen yürütmenin durdurulması hakkındaki karara karşı bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren yedi gün içerisinde bir defaya mahsus kararı veren vergi mahkemesinin bağlı bulunduğu bölge idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

SORU 40: Vergi davalarında yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verildikten sonra yeniden (ikinci kez) yürütmenin durdurulması isteminde bulunulabilir mi?

Aynı sebeplere dayanarak ikinci kez yürütmenin durdurulması isteminde bulunulamaz. Yani dava dosyasında ilk yürütmenin durdurulması talebi vergi mahkemesince reddedilmişse ve aynı sebepleri göstermek suretiyle ikinci kez yürütmenin durdurulması talebinde bulunulursa, vergi mahkemesince ikinci yürütmenin dur-

durulması talebi incelenmeden reddedilir. Farklı sebeplere dayanarak ikinci kez yürütmenin durdurulması isteminde bulunulabilir.

XI. KEŞİF VE BİLİRKİŞİ İNCELEMESİ UYGULAMASI

SORU 41: Vergi davasında bilirkişi incelemesi hangi durumlarda yapılır?

Vergi davalarında hukuk dışında özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde bilirkişi incelemesi yaptırılmasına karar verilmektedir. Vergi mahkemesince, taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendiliğinden bilirkişi incelemesi yaptırılmasına karar verilir.

SORU 42: Vergi davasında bilirkişi incelemesi neticesinde düzenlenen bilirkişi raporuna ne kadar süre içerisinde itiraz edilmelidir?

Taraflar, bilirkişi raporunun kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren iki hafta içinde bilirkişi raporuna itiraz edebilirler.

SORU 43: Vergi davasında vergi mahkemesince istenen keşif ve/veya bilirkişi ücreti avansı taraflarca yatırılmazsa nasıl bir yol izlenir?

Uyuşmazlığın çözümünün keşif ve/veya bilirkişi incelemesi yaptırılmasını zorunlu kıldığı durumlarda, keşif ve/veya bilirkişi ücreti avansının taraflardan yatırılmasının istenmesine karşın taraflarca söz konusu avansın yatırılmaması halinde, bahse konu avans tutarı Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı'nda yer alan bütçeden karşılanır. Keşif ve/veya bilirkişi incelemesi neticesinde verilen mahkeme kararında, bilirkişiye ödenen ücretin davadaki haklılık durumuna göre taraflardan tahsiline hükmedilir.

SORU 44: Vergi davalarında keşif harcının yatırılması istenir mi?

Vergi davalarında keşif harcının yatırılması istenmez.

XII. DURUŞMA YAPILMASI

SORU 45: Vergi davasında duruşma talep ederseniz hangi durumlarda duruşma yapılır?

Dava dosyası tekemmül etmeden önce vergi mahkemesine verilecek bir dilekçeyle (dava dilekçesi ile cevap ve savunmalarda) duruşma talebinde bulunulmalıdır.

Bu durumda vergi, resim, harçlarla benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarının toplam tutarı 2022 yılı için 77.000-TL'yi aşan vergi davalarında davacı veya davalı idarenin isteği üzerine vergi mahkemesince duruşma zorunlu olarak yapılır. Tarafların duruşma talebi üzerine duruşma yapılmasının zorunlu olduğu vergi davaları için belirlenen parasal sınır her yıl yeniden belirlenmektedir.

Konusu para olmayan veya para ile değerlendirilmeyen vergi davalarında (mükellefiyet işlemleri ile ilgili vergi davaları, özel esaslara tabi mükellefler listesine alınma işlemine karşı açılan vergi davaları vs.) usulüne uygun duruşma talebinde bulunulması durumunda vergi mahkemesince duruşma yapılması zorunludur.

Vergi davasında dava konusu edilen toplam tutar 2022 yılı için 77.000-TL veya 77.000TL'nin altındaysa, taraflarca duruşma talebinde bulunulması durumunda duruşma yapılıp yapılmayacağına vergi mahkemesince karar verilir. Bu durumda duruşma yapılmadan karar verilebileceği gibi duruşma yapılması suretiyle de karar verilebilir.

Taraflarca duruşma yapılması yönünde talepte bulunulmaması durumunda dahi vergi mahkemesince kendiliğinden (re'sen) duruşma yapılmasına karar verilebilir.

SORU 46: Vergi davasında duruşmaya kimler katılabilir?

Duruşmaya davanın tarafları (davacı/davacının avukat olan vekili ve davalı idare temsilcisi/vekili) katılabilir. Ayrıca 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 378. maddesi gereğince, iddia ve savunmanın gerekli kıldığı hallerde, vergi mahkemesi vergi davasına konu olan tarhiyatın dayanağı incelemeyi yapmış olan inceleme elemanları ile, davacının duruşmada hazır bulundurduğu mali müşaviri veya muhasebecisini de dinler. Buna göre davacının mali müşaviri/muhasebecisi de vergi davası ile ilgili teknik açıklamalarda bulunmak üzere duruşmaya katılmak isterse, duruşma heyeti tarafından yalnızca teknik açıklamaları dinlemek için bu kişiye söz verilir. Yine vergi davasına konu olan tarhiyatın dayanağı incelemeyi yapmış olan vergi müfettişleri duruşmaya katılmak isterlerse bu kişiler de duruşmada dinlenir.

SORU 47: Vergi davasında duruşma nasıl yapılır ?

Duruşmalar genel olarak açık şekilde yapılır. Duruşmayı vergi mahkemesi başkanı yönetir. Duruşmada taraflara ikişer defa söz verilir. Yalnızca davacı veya yalnızca davalı idare gelirse, yani taraflardan yalnızca biri gelirse, gelen tarafın açıklamaları dinlenir. Duruşma tamamlandıktan sonra vergi mahkemesince duruşma tutanağı düzenlenir ve duruşmaya katılan hakimlerce duruşma tutanağı imzalanır. Duruşma tutanağında, duruşmaya katılan kişilere ilişkin bilgilere ve kısaca tarafların duruşmada ileri sürdükleri iddia ve yaptıkları savunmalara yer verilir. Duruşma tutanağı dava dosyasına konulur.

XIII. AÇIKLAMA VE YANLIŞLIĞIN DÜZELTİLMESİ

SORU 48: Vergi mahkemesi kararı yeterince açık değilse veya kararda yanlışlık bulunuyorsa ne yapılabilir?

Vergi mahkemesince verilen karar yeterince açık değilse veya birbirine aykırı hüküm fıkralarını taşıyorsa, taraflardan biri (davacı veya davalı) kararın açıklanmasını ve aykırılığın giderilmesini isteyebilir. Açıklama veya aykırılığın giderilmesi istemi, ilgili mahkeme kararının yerine getirilmesine kadar istenebilir. Yanlışlığın düzeltilmesi her zaman istenebilir. Bu yöndeki istemler vergi mahkemesince incelenerek bu hususta bir karar verilir.

XIV. DOSYANIN TEKEMMÜLÜ

SORU 49: Vergi davasında usul yönünden sorun bulunmuyorsa dava dosyası esastan karar verilecek aşamaya nasıl gelir?

Dava dilekçesi ve eklerinin bir örneği (ikinci nüsha) davalı konumunda yer alan idareye gönderilir. Davalı idare tarafından dava dilekçesinin tebliğinden itibaren otuz gün içerisinde vergi mahkemesine ilk savunma dilekçesi sunulur. Süresinde savunma dilekçesi verilmişse, savunma dilekçesinin davayı açana (davacıya) tebliğinden itibaren otuz gün içerisinde davacı tarafından savunmaya cevap dilekçesi verilebilir. Süresinde savunmaya cevap dilekçesi verilmişse, savunmaya cevap dilekçesinin davalı idareye tebliğinden itibaren otuz gün içerisinde davalı idarece ikinci savunma dilekçesi verilebilir. Süresinde ikinci savunma dilekçesi verildiyse ikinci savunma dilekçesi davacıya tebliğ edilir ve bu şekilde dava dosyasının tekemmül aşaması tamamlanmış olur. Davacı veya davalı idare tarafından söz konusu dilekçelerin tebliğinden itibaren otuz gün içerisinde cevap verilmezse bu aşamada dava dosyası tekemmül etmiş olur. Tekemmül eden dosyalar esastan karar verilecek aşamaya gelir.

Asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerlerinin tespitine ilişkin takdir komisyonu kararına karşı dava açılması durumunda dava dilekçesinin davalı idareye tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde savunma dilekçesinin verilmesi ile birlikte dosya tekemmül etmiş olur. Bu durumda savunma dilekçesi davacıya tebligata çıkarılmaz. Yani tek savunmayla dosya tekemmül etmiş olur. On beş gün içerisinde savunma dilekçesi verilmemesi halinde de dosya tekemmül etmiş olur.

SORU 50: Vergi davasında dava dosyasının tekemmül aşamasında savunma ve cevap verme süreleri için ek süre talebinde bulunulabilir mi?

Haklı sebepler bulunuyorsa davacı veya davalı idare tarafından bir dilekçe ile ek süre talebinde bulunulabilir. Bu durumda vergi mahkemesince bir defaya mahsus

olarak otuz günü geçmemek üzere ek süre talebinin kabulüne karar verilir. Ek süre talebinin mutlaka otuz günlük savunma ve cevap verme süresi içerisinde yapılması gerekir.

XV. TARAFLARIN KİŞİLİK VE NİTELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK

SORU 51: Vergi davası devam ederken davayı açan kişi vefat ederse vergi mahkemesince nasıl bir yol izlenir?

Vergi davası devam ederken davayı açan şahıs (davacı) ölürse davalı idarenin yasal mirasçılar aleyhine takibi yenilemesine kadar dosyanın işlemde kaldırılmasına vergi mahkemesince karar verilir. Davalı idare bu davaya devam etmek isterse vergi mahkemesine bu konuda bir dilekçe vererek takibi (davayı) yasal mirasçılar aleyhine yenilediğini bildirir. Eğer davalı idare böyle bir dilekçe verirse vergi davası yasal mirasçılar aleyhine yenilenmiş olur ve yasal mirasçılar vergi davasına taraf olurlar. Bundan sonra tüm tebligatlar yasal mirasçılara (yasal mirasçıların güncel mernis adreslerine) yapılır. Davalı idarenin bu konuda takibin yenilenmesine ilişkin dilekçe vermemesi durumunda dava dosyası işleme konulamaz.

Vergi davası devam ederken davayı açan şahıs (davacı) vefat ederse ve davacının yasal mirasçıları tarafından davaya devam etmek istediklerine dair dilekçe mahkemeye sunulursa, vergi mahkemesince işlemde kaldırma kararı verilmeksizin davaya devam edilir. Eğer vergi mahkemesince işlemde kaldırma kararı verildikten sonra davacının yasal mirasçıları tarafından davaya devam etmek istediklerine dair dilekçe mahkemeye sunulursa dava dosyası işleme konularak davaya devam edilir.

Vergi davası yalnızca ölen kişiyi ilgilendiren bir davaysa (mükellefiyet işlemlerine karşı açılan dava vs.), vergi mahkemesince dava dilekçesinin iptaline karar verilir. Zira bu tür davalar sadece ölen kişiyi ilgilendirdiği için bu davaya devam edilmez.

SORU 52: Vergi davası devam ederken davayı açan tüzel kişinin (şirket, dernek vs.) tüzel kişiliği sona ererse vergi mahkemesince nasıl bir yol izlenir?

Vergi davası devam ederken davacı şirketin tüzel kişiliği sona ermişse (şirketin tasfiyesi tamamlanıp tasfiyesinin sona erdirilmesine ilişkin tescil ve ilan ticaret sicil gazetesinde yayımlanması, ticaret sicil gazetesinde ticaret sicilinden re'sen terkin edildiğine ilişkin tescil ve ilan yayımlanması vs.), vergi mahkemesince davalı idarenin takibi yenilemesine kadar dava dosyasının işlemde kaldırılmasına karar verilir. Davalı idarenin bu konuda vergi mahkemesine davaya (takibe) devam etmek istediğine dair dilekçe vermesi halinde davaya devam edilir. Davalı idarenin bu konuda takibin yenilenmesine ilişkin dilekçe vermemesi durumunda dava dosyası işleme konulamaz.

XVI. TEBLİGAT USULÜ

SORU 53: Dava dilekçesinde gösterilen adreste davacı gerçek kişiye (şahsa) ilk tebligat yapılamazsa vergi mahkemesince ne yapılır?

Dava dilekçesinde gösterilen davacı gerçek kişiye (şahsa) ait adrese ilk tebligat yapılamazsa ve davacının güncel mernis adresi (adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi) de bulunmuyorsa, vergi mahkemesince, davacının yeni adres bildirmesine kadar dava dosyası işlemde kaldırıılır. Dava dosyasının işlemde kaldırıldığı tarihten itibaren bir yıl içerisinde davacının yeni tebligat adresini vergi mahkemesine vereceği bir dilekçeyle bildirmemesi halinde, vergi mahkemesince söz konusu bir yılın sonunda davanın açılmamış sayılmasına karar verilir.

Davacının güncel mernis adresi (adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi) bulunuyorsa bu adrese tebligat yapılır.

SORU 54: Dava dilekçesinde gösterilen adreste davacı tüzel kişiye (şirket vs.) ilk tebligat yapılamazsa vergi mahkemesince ne yapılır?

Tüzel kişiliğin dava dilekçesinde gösterdiği adreste ilk tebligatın yapılamaması durumunda, vergi mahkemelerince genelde dosyanın işlemde kaldırılması kararı verilmez. Bu durumda vergi mahkemesince, söz konusu tüzel kişinin resmi kayıtlardaki (ticaret sicil gazetesi vs.) en son adresi tespit edilip tüzel kişinin bu adresine 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 35.maddesi uyarınca tebligat yapılır.

XVII. FERAGAT – DAVADAN VAZGEÇME

SORU 55: Vergi davasından nasıl feragat edilir ve feragat hangi hukuki sonuçları doğurur?

Feragat, dilekçeyle yazılı olarak yapılır. Feragatin hüküm ifade etmesi, karşı tarafın ve mahkemenin muvafakatine bağlı değildir. Feragat kayıtsız ve şartsız olmalıdır. Feragat beyanında bulunan taraf, davada aleyhine hüküm verilmiş gibi yargılama giderlerini ödemeye mahkûm edilir.

XVIII. İSTİNAF – KANUN YOLU

SORU 56: Vergi mahkemesinin verdiği hangi kararlar aleyhine istinaf yoluna başvurulabilir?

Konusu 2022 yılı için **9.000** Türk lirası ve üzerinde olan vergi davalarında ve konusu para olmayan veya para ile değerlendirilmeyen vergi davalarında (örneğin

özel esaslara tabi mükellefler listesine alınma işlemi, mükellefiyet ile ilgili idari işleme karşı açılan davalar vs.) verilen vergi mahkemesi kararlarına karşı istinaf başvurusu yapılabilir.

Konusu 2022 yılı için 9.000 Türk lirasını geçmeyen vergi davaları hakkında vergi mahkemesince 2022 yılı içerisinde verilen kararlar kesin olup, bu kararlara karşı istinaf yoluna başvurulamaz.

Vergi davalarında istinaf başvurusu yapılması için öngörülen parasal sınır her yıl yeniden belirlenmektedir.

İdari yargının görevli olduğu konularda davanın görev ve yetki yönünden reddine ilişkin verilen kararlar ile dilekçe ret kararlarının tamamı kesin olup bu kararlara karşı istinaf başvurusu yapılamaz.

SORU 57: Vergi mahkemesinin verdiği karara karşı kaç gün içerisinde istinaf yoluna başvurulabilir?

Vergi mahkemesi kararının tebliğinden itibaren otuz gün içerisinde istinaf yoluna başvurulabilir.

SORU 58: İstinaf başvuru dilekçesi hazırlarken hangi hususlara dikkat edilmelidir?

İstinaf başvurusu, ilgili bölge idare mahkemesine hitaben yazılmış dilekçe ile yapılır. İstinaf başvuru dilekçesinde, istinaf yoluna başvuru yapılan vergi mahkemesi kararının esas ve karar numarasına ilişkin bilgilere yer verilir. İstinaf başvurularında, dilekçelerde hitap ve istekle bağlı kalınmadan dosyalar vergi mahkemesince bölge idare mahkemesine gönderilir.

SORU 59: İstinaf başvurusu yapılırken gerekli harç ve posta avansı yatırılmazsa vergi mahkemesince nasıl bir yol izlenir?

İstinaf başvurusu dilekçesi verilirken gerekli harç (istinaf başvuru harcı) yürütmenin durdurulması istemi de varsa ayrıca istinaf yürütmenin durdurulması harcı ve giderlerin (posta avansı vs.) tamamının ödenmemiş olması halinde kararı veren vergi mahkemesi tarafından (başkanlık yazısıyla) verilecek yedi günlük süre içerisinde eksikliğin tamamlanması, aksi halde istinaf başvurusundan vazgeçilmiş sayılacağı hususu istinaf başvurusu yapan tarafa yazılı olarak bildirilir. Verilen yedi günlük süre içinde harç ve giderler tamamlanmadığı takdirde, söz konusu vergi mahkemesi, karara karşı istinaf başvurusunda bulunulmamış sayılmasına karar verir.

SORU 60: İstinaf başvurusu üzerine dava dosyası vergi mahkemesince ne zaman bölge idare mahkemesinin ilgili vergi dava dairesine gönderilir?

İstinaf başvuru dilekçesinin bir nüshası, kararı veren vergi mahkemesi tarafından karşı tarafa tebliğ edilir. Karşı taraf, tebliğ tarihini izleyen otuz gün içinde cevap verebilir. Kararı veren vergi mahkemesi, cevap dilekçesi verildikten veya cevap süresi geçtikten sonra dosyayı, istinaf başvurusu hakkında karar vermekle görevli bölge idare mahkemesinin ilgili vergi dava dairesine gönderir.

Yürütmenin durdurulması istemi bulunan istinaf başvuru dilekçeleri, karşı tarafa tebliğ edilmeden dosya ile birlikte, yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmek üzere kararı veren vergi mahkemesince istinaf başvurusu hakkında karar vermekle görevli bölge idare mahkemesinin ilgili vergi dava dairesine gönderilir.

XIX. TEMYİZ KANUN YOLU

SORU 61: Vergi davalarında hangi durumlarda temyiz yoluna başvurulabilir?

Danıştay dava dairelerinin ilk derece mahkemesi sıfatıyla verdiği tüm nihai kararları (örneğin tüm ülke çapında uygulanan yönetmelik, genel tebliğ, genelge vs. gibi düzenleyici işlemlere karşı açılan davalarda verilen kararlar) ile bölge idare mahkemesi vergi dava dairelerinin a) Düzenleyici işlemlere karşı açılan iptal davaları, b) 2022 yılı için konusu **261.000-TL**'yi aşan vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan davalar hakkında verdikleri kararlar, Danıştay'da, kararın tebliğinden itibaren otuz gün içinde temyiz edilebilir.

Vergi davalarında temyiz başvurusu yapılması için öngörülen parasal sınır her yıl yeniden belirlenmektedir.

SORU 62: Temyiz dilekçesi hazırlanırken hangi hususlara dikkat edilmelidir?

Temyiz başvurusu, Danıştaya hitaben yazılmış dilekçe ile yapılır. Temyiz dilekçesinde, temyiz yoluna başvurulanan kararın esas ve karar numarasına ilişkin bilgilere yer verilir.

Temyiz dilekçeleri, ilgisine göre kararı veren bölge idare mahkemesine ve Danıştaya verilir.

SORU 63: Vergi Dava Dairesine verilen kararlardan Danıştaya temyiz edilebilecek parasal değer ne kadardır?

2022 yılı itibarıyla İstinaf Mahkemeleri vergi dava dairelerinin vermiş olduğu kararlardan parasal değeri **261.000-TL** ve üzerinde olanlar Danıştayda temyiz edilebilir.

XX. YARGILAMA GİDERLERİ

SORU 64: Vergi mahkemesince verilen kararda yargılama giderlerine nasıl hükmedilir?

Yargılama giderlerine, mahkemece re'sen (kendiliğinden) hükmedilir. Yargılama gideri, tutarı, hangi tarafa ve hangi oranda yükletildiği ve dökümü hüküm altında gösterilir. Hükümden sonraki yargılama giderlerini hangi tarafın ödeyeceği, miktarı ve dökümü ile bu giderlerin hangi tarafa yükletileceği, mahkemece ilamın altına yazılır.

XXI. YARGILAMA USULÜ

SORU 65: Vergi mahkemelerinde yargılama nasıl yapılır?

Vergi yargısında yazılı yargılama yapılmaktadır. Yargılamanın tüm süreci yazılı olarak gerçekleşmektedir. Ancak taraflardan birinin istemesi veya mahkemece re'sen duruşma yapılmaktadır. Bu nedenle bir vergi davası ile ilgili olarak yargı merciinden bir talepte bulunulmak istenmesi durumunda bu talebin yazılı olarak yargı merciine iletilmesi gerekmektedir.

SORU 66: Vergi davası açarken dava dilekçesi nereye verilebilir?

Dava dilekçesi hazırlandıktan sonra dava dilekçesinin sunulacağı yerler; bölge idare mahkemesi başkanlığının bulunduğu yerdeki ön büro birimi; bölge idare mahkemesi başkanlığı bulunmayan yerlerde idare veya vergi mahkemelerinin bulunduğu yerlerdeki ön büro birimi, eğer ön büro bulunmuyorsa idare veya vergi mahkemesi başkanlığı; eğer idare veya vergi mahkemeleri bulunmuyorsa asliye hukuk hakimlikleri, yabancı memleketlerde Türk konsolosluklarıdır.

SORU 67: Vergi davasında vergi mahkemesince yapılan ara karar üzerine ara karar süresinin uzatılması için ek süre talebinde bulunulabilir mi?

Haklı sebebin bulunması durumunda ara karar süresinin bir defa uzatılması vergi mahkemesine sunulacak bir dilekçeyle istenebilir. Ek süre talebinin ara kararda belirlenen süre içerisinde vergi mahkemesine sunulacak bir dilekçeyle iletilmesi gerekir. Vergi mahkemesince bu durumda bir defaya mahsus ek süre talebi kabul edilir ve ara kararda belirlenen süre uzatılmış olur.

SORU 68: Vergi davalarında hangi durumlarda heyetli, hangi durumlarda tek hakimli olarak karar verilir?

Vergi mahkemesinde bulunan bir dava dosyasının karara bağlandığı tarih itibarıyla uyuşmazlık miktarı 2022 yılı için 77.000-TL'yi aşmıyorsa, söz konusu dava dosyası vergi mahkemesi hakimlerinden biri tarafından çözümlenip karara bağlanır. Yani söz konusu dava dosyasına tek hakimle karar verilir. Dolayısıyla uyuşmazlık miktarı 2022 yılı için 77.000-TL ve üzerinde olan vergi davaları üç kişilik mahkeme heyeti tarafından çözümlenip karara bağlanır. Bu dava dosyasına heyetli olarak karar verilir. Vergi davalarında tek hakimli/heyetli karar verilmesi için öngörülen parasal sınır her yıl yeniden belirlenmektedir.

Konusu para olmayan veya para ile değerlendirilmeyen vergi davaları ise (mükellefiyet işlemleri ile ilgili vergi davaları, özel esaslara tabi mükellefler listesine alınma işlemine karşı açılan vergi davaları vs.) her zaman heyetle incelenip karara bağlanır.

XXII. ANAYASA MAHKEMESİNE BİREYSEL BAŞVURU

SORU 69: Vergi davaları ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hangi hallerde yapılabilir?

Vergi davasında yapılan yargılama sırasında Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve buna ek Türkiye'nin taraf olduğu protokoller kapsamındaki haklardan herhangi birinin ihlal edildiği iddiasında bulunuyorsanız Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapabilirsiniz.

SORU 70: Vergi davaları ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesine yaptığınız bireysel başvuru olumsuz sonuçlanmışsa ve buna rağmen yargılama sırasında hak ihlali gerçekleştiğini iddia ediyorsanız ne yapabilirsiniz?

Vergi davasında yapılan yargılama sırasında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve eki Türkiye'nin taraf olduğu protokollerde tanınan haklardan birinin veya birkaçının (örneğin adil yargılanma hakkı, mülkiyet hakkı vs.) ihlal edildiği iddiasında bulunmanız durumunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel başvuru yapabilirsiniz.

XXIII. KARARLARIN UYGULANMASI

SORU 71: Vergi mahkemesi kararı davalı idare tarafından en geç kaç gün içerisinde uygulanmalıdır?

Vergi mahkemesinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre davalı idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye mecburdur. Kararların icaplarına göre işlem tesis etme süresi, hiçbir şekilde kararın davalı idareye tebliğinden itibaren otuz günü geçemez.

Bu Proje, Avrupa Birliği, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Konseyi tarafından birlikte finanse edilmektedir.

İDARİ YARGININ ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI VE DANIŞTAYIN KURUMSAL KAPASİTESİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ

www.coe.int/tr/web/ankara

Avrupa Konseyi, Avrupa kıtasının önde gelen insan hakları kuruluşudur. Kuruluş bünyesinde 46 üye devlet bulunmaktadır. Avrupa Konseyi üye devletlerinin tamamı; insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünün korunmasını teminat altına almak üzere tasarlanmış olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Sözleşmesi'nin üye devletlerdeki uygulamasını denetler.